

střípky

úspěchů
ekologického právního servisu

8*08
2*09

Veřejnost rozhoduje: 9000 připomínek k Politice územního rozvoje

Konec nekalých reklamních praktik aerolinek SkyEurope

Společnost SkyEurope a mnohé jiné inzerovaly ceny letenek bez tzv. povinných poplatků, čímž lákaly zákazníky na zdánlivě výhodné ceny. Tímto nekalým reklamním tahem ztěžovaly spotřebitelům přehled o skutečných cenách letecké dopravy. V roce 2006 jsme proto v rámci programu GARDE společně se Sdružením obrany spotřebitelů (SOS) žalovali leteckou společnost SkyEurope pro klamavou reklamu. Předstihli jsme tak evropský vývoj - až v roce 2007 se tento způsob klamání spotřebitele začal řešit na úrovni EU.

Letecké společnosti byly Evropskou Komisí pod hrozbou sankcí vyzvány k upuštění od zavádějící reklamy. Jako nevládní organizace jsme tak de facto suplovali funkci České obchodní inspekce, která se do právního vymáhání tohoto pravidla vůbec nezapojila. Spor se vyřešil dne 21. 10. 2008, kdy se společnost SkyEurope zavázala, že bude uvádět ceny včetně všech daní, poplatků a přírůžek.

Vaše názory přímo k politikům pomocí speciální SMS.

Systém tzv. participativních SMS zpráv (PMS) je alternativou známé technologie dárcovských SMS. Způsob, který jsme využili my, však nemá zatím v Evropě obdoby. Rozdíl oproti dárcovské SMS spočívá v tom, že adresátem, kterým může být námi zvolený politik či instituce, nepříjdou peníze, ale e-mail, který je vyjádřením názoru odesílatele PMS na určitou věc veřejného zájmu. Poprvé jsme tento systém použili v rámci připomínkování Politiky územního rozvoje. Jsme si jisti, že systém PMS zpráv ještě přinese mnoho užitku.

Politika je dokument, který vydává Ministerstvo pro místní rozvoj jako závazný územní plán, jímž se musí řídit kraje i obce, a který stanoví například území pro výstavbu nových elektráren, přehrad a dálnic. Zatímco ministerstvo mělo v plánu schválit Politiku v tichosti, nám se díky rozsáhlé kampani podařilo veřejnost do rozhodování zapojit. Za pomoci speciálního webu a prostřednictvím intenzivního šíření informací v dotčených oblastech jsme zpřístupnili nezávislé údaje o Politice, včetně kritiky četných nedostatků.

V létě jsme suplovali úlohu ministerstva, když jsme veřejně upo-

zorňovali na probíhající připomínkový proces, který je jedinou možnou cestou, jak se mohou občané podílet na rozhodování o Politice. Veřejnosti jsme poskytli jednoduché nástroje připomínkování prostřednictvím e-mailu a PMS zprávy. I díky těmto našim aktivitám nakonec ministerstvo obdrželo celkem 9000 připomínek. V té chvíli se o Politiku začalo konečně zajímat také Ministerstvo životního prostředí - výsledkem jeho posouzení Politiky bylo tzv. negativní stanovisko SEA, které je vydáváno jen v naprosto ojedinělých případech a je nyní velkou překážkou pro přijetí stávající podoby Politiky.

Výhra u Ústavního soudu: důležitý precedens v územních plánech

Územní plány jsou dokumenty, které vznikají na celorepublikové i regionální úrovni a upravují způsob využití daného území. Pokud v nově vydaných plánech existují nezákonnosti, můžete se obrátit na Nejvyšší správní soud a dožadovat se nápravy. Územní plány vydané podle starého stavebního zákona však do správního soudnictví dosud nespadały, protože nebyly výslovně označeny jako tzv. opatření obecné povahy. Na tento problém jsme narazili v případě břevlavského územního plánu, který mj. řeší stavbu diskutované rychlostní silnice R52. Nejvyšší

správní soud odmítl naši žalobu přezkoumat a proto právník EPS Pavel Černý podal ústavní stížnost. Soud mu dal zapravdu v tom, že bez ohledu na zákon platný v době jeho vydání, každý územní plán podléhá soudnímu přezkoumání. Břevlavský plán se tak stal precedensem, díky němuž bude možné dožadovat se přezkoumání legálnosti všech územních plánů soudní cestou. To pro občany znamená možnost reagovat na často sporné projekty, které mají vliv na kvalitu jejich životního prostředí.

První kroky: snížení emisí společnosti DEZA, a. s.

Ukázkový příklad velké korporace, jejíž chování má dopad na život desítek tisíc lidí, lze nalézt ve Valašském Meziříčí.

Firmu DEZA, a.s. pocítíte, jakmile se k Valašskému Meziříčí přiblížíte – intenzivní zápach, který prostoupí vlakové kupé, pochází právě z této chemičky. Výsledkem tamějšího zpracovávání surového benzolu a dehtu jsou největší emise karcinogenních a potenciálně karcinogenních látek v ČR. Zjistili jsme, že imise těchto látek nejsou v regionu vůbec měřeny a že úřady vydávají povolení pro provoz chemičky, aniž by hodnotily situaci místního ovzduší a životního prostředí obyvatel. Sešli jsme se tedy se starostou Jiřím Částečkou. Výsledkem je rozhodnutí, že město bude financovat monitoring karcinogenních látek, přičemž EPS bude na přání starosty garantem objektivitu měření. ✨

Evropská komise je pro reformu korporátní odpovědnosti

V programu GARDE prosazujeme odpovědnost nadnárodních společností za poškozování životního prostředí a porušování lidských práv. Nejenže bedlivě sledujeme počínání korporací v ČR, ale snažíme se také ve spolupráci s nevládními organizacemi z dalších zemí EU docílit změny evropského práva. V důsledku globalizace a fungování volného trhu se problematické aktivity korporací přesunují do zemí s nejnižšími standardy ochrany lidských práv. Smysluplné řešení problematiky právní odpovědnosti korporací je proto nutné prosazovat na mezinárodní úrovni.

10. února 2009 proběhlo „Evropské multistakeholderové fórum“ k tomuto tématu. Zde vyvrcho-

lila naše snaha nastolit v Evropské Komisi diskuzi o legislativních návrzích, které vytvořil právník EPS Filip Gregor. Výsledkem debaty je zásadní průlom v pojetí „společenské odpovědnosti“ firem, která byla doposud Evropskou Unií prosazována jako dobrovolný nástroj seberegulace korporací. Nyní Komise uznala, že je nutné začít odpovědnost korporací vymáhat pomocí právních prostředků. Její viceprezident Günter Verheugen na Fóru veřejně přislíbil, že se bude problémem zabývat a nechá provést vlastní právní analýzu: „Je v našem zájmu a v zájmu zabezpečení rovného hracího pole pro [evropské] podnikatele, všem připomenout, že lidská práva jsou univerzální a měla by být respektována na celém světě.“ ✨

EKOLOGICKÝ PRÁVNÍ SERVIS

PRÁVNÍCI S LIDSKOU TVAŘÍ

PARTNEREM EPS je ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ AK ŠIKOLA

Právníci EPS používají právo k ochraně občanů i jejich životního prostředí.

„Bojujeme za práva těch, na jejichž ochranu stát zapomíná. Jsme skupina právníků, jež věří, že v demokratické společnosti nelze potřeby a přání jedněch vykoupit porušováním práv těch druhých. Rovnost občanů před právem je veřejným zájmem, který hájíme. Zdraví a příznivé životní podmínky lidí jsou předpokladem zdravé společnosti, o kterou usilujeme.“

➤ Mnohokrát děkujeme všem, kteří nás podpořili a podporují.

EPS Brno

Dvořákova 13
602 00 Brno
tel.: +420 545 575 229

EPS Tábor

adresa správce účtu
Převrátílská 330
390 01 Tábor

➤ Aktuální informace o jednotlivých kauzách najdete na eps.cz, responsibility.cz, hluk.eps.cz, sedlakjan.cz, pur.eps.cz, cenadalnic.cz, nebenadostravou.cz